ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ТУКАЙ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ БАШКАРМА КОМИТЕТЫ

КАРАР

«29» 04 2019 ел Яр Чаллы № 1587

«2020-2022 елларга Тукай муниципаль районы территориясендә шәхси ярдәмче хуҗалыкларны үстерү» муниципаль программасын раслау турында

Шәхси ярдәмче хуҗалыкларны үстерү өчен уңайлы шартлар тудыру, Тукай муниципаль районы авыл халкының эшлекле активлыгын арттыру максатында

КАРАР БИРӘ:

1. «2020-2022 елларга Тукай муниципаль районында шәхси ярдәмче хуҗалыкларны һәм хуҗалык итүнең кече формаларын үстерү» муниципаль программасын кушымта нигезендә расларга.
2. Әлеге карарны Тукай муниципаль районының рәсми сайтында һәм Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында урнаштырырга.
3. Әлеге карар үтәлешен контрольдә тотуны Башкарма комитет Җитәкчесенең беренче урынбасары И.Н. Яббаровка йөкләргә.

Башкарма комитет Җитәкчесе Л.Г. Авзалов

Тукай муниципаль районы Башкарма комитетының 2019 елның 29.04 1587 санлы карарына кушымта

«2020-2022 елларга Тукай муниципаль районында шәхси ярдәмче хуҗалыкларны һәм хуҗалык итүнең кече формаларын үстерү» муниципаль программасы

Яр Чаллы шәһәре, 2019 ел

«2020-2022 елларга Тукай муниципаль районында шәхси ярдәмче хуҗалыкларны һәм хуҗалык итүнең кече формаларын үстерү» муниципаль программасы паспорты

Программаның исеме	2020-2022 елларга Тукай муниципаль районында шәхси ярдәмче хуҗалыкларны һәм хуҗалык итүнең кече формаларын үстерү
Программа эшләү өчен нигез	«Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ санлы Федераль закон, «Шәхси ярдәмче хуҗалык турында» 2003 елның 7 июлендәге 212-ФЗ санлы Федераль закон, «Татарстан Республикасы территориясендә шәхси ярдәмче хуҗалыкларны үстерүгә дәүләт ярдәме турында» 2016 елның 12 гыйнварендәге 3-ТРЗ санлы Татарстан Республикасы законы, Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «Татарстан Республикасы бюджеты средстволары хисабына агросәнәгать комплексына дәүләт ярдәме күрсәтү чаралары турында» 2018 елның 26 гыйнварендәге 42 санлы карары
Программаны эшләүче	Тукай муниципаль районы Башкарма комитеты, Тукай муниципаль районы авыл хуҗалыгы һәм азык-төлек идарәсе
Программаның максатлары	Программаның төп максаты – шәхси ярдәмче хуҗалыкларны алга таба үстерү өчен уңайлы шартлар тудыру, авыл территорияләрен тотрыклы үстерү, тормыш дәрәҗәсен яхшырту, авыл халкының эшлекле активлыгын арттыру, район халкының шәхси ярдәмче хуҗалыкларында авыл хуҗалыгы продукциясен арттыру
Программаның бурычлары	Шәхси ярдәмче хуҗалыкларны тотрыклы үстерүне тәэмин итү һәм аларның керемлелеген күтәрү, районның икътисадый актив халкының мәшгульлеген арттыру, тормыш дәрәҗәсен һәм матди хәлне күтәрү, халыкның шәхси ярдәмче хуҗалыкларына ярдәм итүдә җирле үзидарә органнарының ролен арттыру
Программаны гамәлгә ашыру сроклары	2020-2022 еллар
Программаны финанслау күләме	550 мең сум, шул исәптән 2020 елда - 150 мең сум, 2021 ел – 200 мең сум, 2022 ел – 200 мең сум
Программаның көтелгән нәтиҗәләре	Программаны тормышка ашыру түбәндәгеләргә ирешергә мөмкинлек бирәчәк: - шәхси ярдәмче хуҗалык белән шөгыльләнүче ишегаллары санын саклап калу; - шәхси ярдәмче хуҗалыкларда товар продукциясенең ел саен 5% ка артуы
Программа чараларын контрольдә тоту системасы	Тукай муниципаль районы авыл хуҗалыгы һәм азык-төлек идарәсе, Тукай муниципаль районы Башкарма комитеты, Тукай муниципаль районы авыл җирлекләре Башкарма комитетлары

1. Тукай муниципаль районы территориясендә хуҗалык итүнең кече формалары эшчәнлегенә анализ

Агросәнәгать комплексы Тукай муниципаль районының тотрыклы социаль-икътисадый торышының мөһим факторы булып тора. Шәхси ярдәмче хуҗалыклар - район аграр хуҗалыгының состав өлешләренең берсе.

Шәхси ярдәмче хуҗалыклар - авыл хуҗалыгы продукциясен җитештерү һәм эшкәртү буенча эшмәкәрлек эшчәнлеге булмаган форма. Шәхси ярдәмче хуҗалык гражданин тарафыннан һәм (яки) гаилә әгъзалары белән бергә шәхси ярдәмче хуҗалык алып бару өчен бирелгән һәм (яки) сатып алынган җир кишәрлегендә шәхси ихтыяҗларны канәгатьләндерү максатында алып барыла.

Шәхси ярдәмче хуҗалыкларда авыл хуҗалыгы продукциясе җитештерүдән тыш, авылда яшәүчеләргә үзләренең социаль-көнкүреш шартларын яхшыртуга да күп көч һәм акча юнәлтергә туры килә.

Халыкны эш белән тәэмин итү дәрәҗәсен генә түгел, гомумән авыл халкының тормыш дәрәҗәсен күтәрү өчен, районда шәхси ярдәмче хуҗалыкларны стимуллаштыру һәм үстерүгә ярдәм итү буенча мәсьәләләрне хәл итәргә кирәк.

2010 елның 1 январенә муниципаль берәмлекнең шәхси ярдәмче хуҗалыкларында 4238 баш мөгезле эре терлек бар, шул исәптән 1445 баш сыер, 362 ат, 6286 баш сарык һәм кәҗә.

Шәхси ярдәмче хуҗалыкларда бәрәңгенең тулаем җыемы 6,2 мең тонна тәшкил итте, яшелчә – 7,1 мең тонна, сөт – 7,3 мең тонна, ит – 1,3 тонна, йомырка – 7,1 млн.данә, 161 тонна товар балы җитештерелгән. 2018 елда шәхси ярдәмче хуҗалыклар тарафыннан җитештерелгән авыл хуҗалыгы продукциясе 138 млн. сумга бәяләнә.

2. Программаның төп максатлары һәм бурычлары

Программаның төп максаты - халыкның шәхси ярдәмче хуҗалыкларын алга таба үстерү өчен уңайлы шартлар тудыру, авыл территорияләрен тотрыклы үстерү, тормыш дәрәҗәсен яхшырту, гражданнарның мәшгульлеген һәм авыл хуҗалыгы продукциясен җитештерү белән шөгыльләнүчеләрнең керемнәрен арттыру, шәхси ярдәмче хуҗалыкларда авыл хуҗалыгы продукциясен арттыру, халыкның шәхси ярдәмче хуҗалыкларын үстерү һәм муниципаль ярдәм күрсәтү.

Куелган максатка ирешү өчен төп бурычларны хәл итәргә кирәк:

- шәхси ярдәмче хуҗалыкларны тотрыклы үстерүне тәэмин итү һәм аларның керемлелеген арттыру;
- авыл халкының социаль шартларын яхшырту һәм тормыш дәрәҗәсен күтәрү;
- шәхси ярдәмче хуҗалыкларны үстерү өчен уңайлы шартлар тудыру юлы белән муниципаль берәмлекнең икътисадый актив халкының мәшгульлеген арттыру, авыл халкының хезмәт өлкәсен киңәйтү, аның керемнәрен арттыру, тормыш дәрәҗәсен һәм матди хәлен яхшырту;

- азык-төлек белән тәэмин итүне яхшырту, халыкның шәхси ярдәмче хуҗалыкларында алынган авыл хуҗалыгы продукциясен азык-төлек базарына чыгару;

- шәхси ярдәмче хуҗалыкларга ярдәм итүдә җирле үзидарәнең ролен арттыру;

- артык авыл хуҗалыгы продукциясен сатуга ярдәм итү.

3. Программаны гамәлгә ашыру сроклары

Программа 2020-2022 еллар дәвамында ел саен гамәлгә ашырылачак. Программа районның һәм авыл җирлекләренең социаль-икътисадый үсеш нәтиҗәләрен исәпкә алып, ел саен үзгәртелергә мөмкин.

Программаны гамәлгә ашыру механизмы һәм тәртибе программа чараларын башкаручыларның координацияләнгән гамәлләре, азык-төлек куркынычсызлыгы торышын яхшырту, район авыллары халкының тормыш сыйфатын яхшырту, терлекләрнең баш санын һәм авыл хуҗалыгы продукциясен җитештерүне арттыру өчен, нәтиҗәле һәм конкуренциягә сәләтле авыл хуҗалыгы производствосын формалаштыруга юнәлдерелгән.

Финанс ярдәме алу хокукына Тукай муниципаль районы территориясендә яшәүче һәм гамәлдәге законнар нигезендә шәхси ярдәмче хуҗалык алып баручы гражданнар ия, авыл хуҗалыгы продукциясен һәм чималын җитештерү, эшкәртү һәм сату өлкәсендә эшчәнлек алып баручы крестьян (фермер) хуҗалыгы башлыклары һәм әгъзалары булган гражданнар, шәхси эшмәкәрләрдән тыш.

4. Программа чаралары системасы

Шәхси ярдәмче хуҗалыкларда терлекчелек (сөт һәм ит) продукциясен җитештерү муниципаль берәмлекнең шәхси ярдәмче хуҗалыкларын үстерүнең өстенлекле юнәлеше булып тора.

Программада куелган максатларга ирешү һәм фаразланган күрсәткечләргә чыгу түбәндәге чаралар комплексын гамәлгә ашыру белән тәэмин ителәчәк:

- муниципаль берәмлек халкы ихтыяҗлары өчен терлек азыгы (печән, ашлык, көрпә, катнаш азык) әзерләүдә ярдәм;

- ярминкәләрдә катнашуга булышлык итү;

- шәхси ярдәмче хуҗалыкларда авыл хуҗалыгы җитештерүен үстерүгә ярдәм итү турында халыкка мәгълүмат бирү;

- аңлату эшләре үткәрү юлы белән кредит ресурсларын алуда ярдәм итү;

- дәүләт ярдәме программалары буенча кредит учреждениеләреннән шәхси ярдәмче хуҗалыкларны үстерүгә халык тарафыннан алынган озак сроклы урта һәм кыска сроклы кредитлар буенча процент ставкасы өлешен түләүгә булышлык итү.

5. Программаны гамәлгә ашыру механизмы

Программа муниципаль дәрәҗәдә тормышка ашырыла. Программаны үтәүчеләр булып Тукай районы авыл хуҗалыгы һәм азык-төлек идарәсе, муниципаль районның авыл җирлекләре башкарма комитетлары, Тукай муниципаль районы Башкарма комитеты тора.

Программа чараларын тормышка ашыру, шәхси ярдәмче хуҗалык алып баручы Тукай муниципаль районында яшәүчеләр мәнфәгатен күздә тотып, шәхси саву аппаратларын сатып алу чыгымнарының бер өлешен субсидияләү юлы белән башкарыла - мөрәҗәгать итүченең кимендә 3 сыеры булганда, аларның бәясенең 60 проценты күләмендә.

Субсидия шәхси ярдәмче хуҗалык алып баручы гражданнарга гариза нигезендә бирелә. Субсидияләр гариза бирүчеләрнең шәхси банк счетларына күчерелә. Программаны тормышка ашыру координаторы булып, программаны тормышка ашыру барышына гомуми җитәкчелек итүче һәм контрольдә тотучы Тукай муниципаль районы Башкарма комитеты, Тукай районы авыл хуҗалыгы һәм азык-төлек идарәсе тора.

6. Программаны ресурслар белән тәэмин итү

Программаны финанслауның гомуми күләме 550,0 мең сум район бюджеты средстволарын тәшкил итә.

Район бюджетыннан программаны финанслау күләме «Тукай муниципаль районы» муниципаль берәмлеге Советының «Чираттагы финанс елына Тукай муниципаль районы бюджеты турында» карары нигезендә ел саен аныкланачак.

7. Программаның көтелгән нәтиҗәләре

Күрсәткечләр/еллар	2020	2021	2022
Мөгезле эре терлек үрчетү белән шөгыльләнүче шәхси ярдәмче хуҗалыклар саны, берәмлек	1450	1500	1550
Мөгезле эре терлек булу, баш саны	4380	4430	4480
- алдагы елга, %	103	101	101
Бер сыерга сөт саву, тн.	5,5	5,8	6,1
- алдагы елга, %	103	105	105